

Yrityskaupat käyntiin ja uusia materiaaleja yrittäjyyden opetukseen

5.5.2026

Alueemme pitkillä alavilla mailla on valtavasti pieniä yrityksiä, jotka kaipaavat uutta omistajaa ja ensisijaisesti yrittäjää. Jokainen autokorjaamo, kukkakauppa, leffateatteri ja kampaamo, joka etenkin reuna-alueiden kylältä katoaa, on menetys kuntansa elinvoimalle ja vetovoimalle. Valtavassa määrässä yrityksiä yrittäjä lähestyy eläkeikää tai on sen jo ohittanutkin, joten ostajien löytymisellä on jo kiire.

Yrityskaupat käyntiin -hankkeessa tuotettiin useita tuotoksia, jotka voivat olla apuna istuttamaan jo nuorille tietoa työuran aloittamisesta ostamalla toimiva yritys.

Oppilaitosmateriaali

Keväällä 2024 tehtiin kysely eteläpohjalaisille yrittäjyyden opettajille. Tiedusteltiin, onko opetuksen sisällössä mukana yrittäjyyden aloittaminen ostamalla ja millaisessa muodossa tuota teemaa koskevan opetusmateriaalin tulisi olla. Tulosten perusteella hankkeessa tehtiin diasarja ja piirrosvideo Yritysostolla yrittäjäksi. Materiaaleja käytiin esittelemässä henkilökohtaisesti opettajille 7 eri oppilaitoksessa Etelä-Pohjanmaan alueella. Koska kaikkia ei voitu saavuttaa tapaamalla, järjestettiin yrittäjyyttä opettaville henkilöille webinaari, joka nauhoitettiin jaettavaksi: Näkökulmia yrittäjyyden opetukseen: Yritysten jatkuvuus, omistajanvaihdokset & yrittäjyysmateriaali. Webinaari sisältää myös tietoiskun yritysten omistajanvaihdoksesta ilmiönä, sen tarpeesta ja jatkamisen mahdollisuuksista. Syksyllä 2025 diasarjaa ja piirrosvideota esiteltiin valtakunnallisilla Yrittäjyyskasvatuspäivillä. Materiaalit saivat innostuneen vastaanoton, ja esittelyiden ohessa kerrottiin pienten yritysten ilmiöstä Suomessa, niiden tarpeesta ja merkityksestä. Kirjoittajilla on luja luotto siihen, että valmiit toiveiden mukaiset materiaalit tulevat hyvään käyttöön. Koska

opetussuunnitelmat tehdään kovin ajoissa, on mahdollista, että oppilaitoksissa ne pääsevät esille vasta lukukaudesta 2026 – 2027 lähtien. Mukavana palautteena on, että ainakin yksi JAMIn opettaja ja valtakunnallinen Nuorten Yrittäjyys ja Talous NYT on ottanut sen jo ohjelmaansa.

Yrityksen Ostokatsastus

Yksi hankkeen tärkeimmistä tavoitteista oli löytää ja aktivoida yritysten ostajaehdokkaita, sillä heistä on ja on ollut pulaa, ja etenkin ostajien ja myyjien kohtaaminen on ollut hukassa. Osahankkeet Into Seinäjoki, JPYP, Ähtärin kaupunki sekä Alavuden kehitys hoitivat tämän ongelman ratkaisu-urakkaa mallikkaasti. Yrityksen ostamisesta kiinnostuneiden pullonkaulaksi tiedettiin, etteivät he useinkaan tiedä, mistä aloittaisi. Yhtenä toimenpiteenä oli tehdä helposti käytettävä ja löydettävä työkalu, joka auttaisi alkuun kiinnostuksen kohteena olevaan yritykseen tutustumisessa. Tuumasta toimeen: kehitettiin verkossa toimiva Yrityksen Ostokatsastus, jossa on kaksi tusinaa kysymystä tai väitettä, joihin vastaamiseen ei tarvitse insinöörin tai juristin tutkintoa eikä kymmenien tuntien salapoliisityötä. Ostokatsastus on saavuttanut ylistyssanoja omistajanvaihdosteeman parissa työskenteleviltä ympäri Suomen, ja se on julkaistu useiden eri organisaatioiden verkkosivuilla. Tärkeimpinä voisi mainita valtakunnallisen Omistajanvaihdosfoorumin ja Firmakaupan.

SEAMKin liiketalouden opetukseen kuuluu virtuaaliyrityksen perustaminen, harjoittaminen sekä esitteleminen jo perinteeksi muodostuneessa Leijonan Luolassa. Yrityskaupat käyntiin -hankkeen innoittamana opetukseen on tulossa mukaan virtuaaliyrityksen myyntiin laittaminen kurssin päätteeksi. Ostokatsastus tulee olemaan apuna yrityksen myyntikunnon arvioimisessa. Tämä tulee olemaan uraauurtavaa ja ainutlaatuista, ei vain suomalaisessa, vaan myös eurooppalaisessa yrittäjyyskasvatuksessa.

Toimenpidesuositukset tilitoimistojen asiakaspalveluun

Lähes jokaisella yrityksellä on yhteys tilitoimistoon, ja useimmilla tilitoimistoilla on yritysasiakkaita. Tilitoimisto on taho, johon yrityskauppaa pohdittaessa ollaan käytännössä ensimmäisenä yhteydessä. Siellä on tieto, jota ehdottomasti tarvitaan ja taito tulkita talousasiakirjojen antamaa viestiä. Kysely tilitoimistoille osoitti kuitenkin, ettei tilitoimistojen väki puhu ennakoivasti yrittäjäasiakkailleen erilaisten taloudellisten tapahtumien merkityksestä yrityksen myyntikuntoon, myytävyyteen tai kiinnostavuuteen. Lisäksi kysely osoitti, etteivät tilitoimistot ole yhteistyössä yritysten omistajanvaihdosten parissa toimivien yksityisten tai julkisten toimijoiden kanssa. Puhumattomuus tästä jokaisen yrityksen elinkaareen liittyvästä, elinkaaren isoimmasta muutostilanteesta, oli miltei täydellistä.

Yrityskaupat käyntiin -hankkeessa kirjoitettiin omistajanvaihdosaiheesta *toimenpidesuositukset tilitoimistojen asiakaspalveluun.* Suunnittelu- ja kirjoitusvaiheessa kirjoittajia sparrasivat viiden tilitoimiston yrittäjät. Tämä dokumentti soveltuu hyvin laskentatoimen opetukseen, jolloin on mahdollisuus kouluttaa omistajanvaihdoksista valmiiksi tietoisia ja innostuneita työntekijöitä tai yrittäjiä taloushallinnon alalle.

Tilitoimistoala elää murrosvaihetta. Paperi ja Excelit ovat vaihtuneet digitaalisiin ohjelmistoihin. Yrittäjillä on

mahdollisuus käyttää taloushallinnon palveluja myös itsenäisesti erilaisten laskutusohjelmien avulla. Tilitoimistoilta kysytään yhä enemmän yrittäjän rinnallakulkijuutta, konsultointia ja ennakoivaa opastusta. Taloushallintoliiton uudessa ohjelmassa yhtenä pääteemana onkin konsultoivan palvelun lisääminen. SEAMK tulee olemaan ajan tasalla meneillään olevassa muutoksessa, ja siinä Yrityskaupat käyntiin -hankkeen suositukset auttavat osaltaan.

Artikkeli on osa Euroopan unionin osarahoittamaa Yrityskaupat käyntiin -hanketta.

Aila Hemminki ja Juha Tall
SEAMK

Kirjoittajat toimivat omistajanvaihdosasiantuntijoina Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Tutustu materiaaleihin:

Yritysostolla yrittäjäksi4436d3b8-oppilaitoksille-yrityskauppa-elamasi-diili.pdfNäkökulmia yrittäjyyden opetukseen: Yritysten jatkuvuus, omistajanvaihdokset & yrittäjyysmateriaaliYrityksen ostokatsastus | SEAMK ProjektitTilitoimistot yritysten omistajanvaihdosten ytimessä | SEAMK Projektit